

קָרַשׁ וְחָשַׁב וְרָקַם בְּתַכְלֵת וּבְאֲרָגְמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבִשְׁשׁ וְאַרְגָּ עֲשִׂי
כָּל מְלָאכָה וְחָשַׁבִי מִחֲשַׁבְתִּי:

8. רש"י הירש שמות (פרשת כי תשא) פרק לא פסוק ג
לא נתמנה בצלאל אלא משום שהיו בו כוחות הרוח האלה. אמור
מעטה, שעשיית המשכן לא היתה רק עשייה חיצונית של מעשה
אמנות חיצוני, אלא מפעל הקמת בניין, שכל חלקיו היתה להם
משמעות סימבולית. הרעיונות המתבטאים במשכן ובכל חלקיו יהיו
על לב העושים במלאכה בשעת העשייה; רעיונות אלה ידריכו אותם
ואליהם יכוונו את ליבם.

9. שם משמאל שמות פרשת משפטים שנה תרעז
וכן בפ' ויקהל ויבואו כל אשר נשאו לבו וגו', וכן הנשים אשר נשא לבן
וגו', וכן כל אשר נשאו לבו לקרבה אל המלאכה. וא"כ זה הי' יסוד
המשכן התנשאות הלב בדרכי ה

10. תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד א
ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד
שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם
אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר
רב אחא בר יעקב: מאכן מודעא רבה לאורייתא. (שאם יזמינם לדון למה
לא קיימתם מה שקבלתם עליכם - יש להם תשובה, שקבלוה באונס.)

11. הרב דוד אגמון (אש"י)
המון אנשים אומרים, "משהו לא בסדר". אנשים במצוקה, בדיכאון,
לא מרוצים, אין להם כוח יותר להמשיך. באמת צריך לעצור ולהתבונן
במצב של החיים שלנו. אבל אם אנחנו עושים את זה באותם כלים
שהיו לנו קודם, אנחנו לא נגיע לשום דבר. מטרת הלימוד הזה היא
לרכוש כלים חדשים ולהתבונן בעצמנו מחדש, לדבר על הדברים
ולפתוח אותם. מתוך זה כבר תצמח תועלת גדולה. כל אחד יוכל
להפוך להיות שליח של הדבר הזה. בשביל זה צריך ללמוד ולהבין
מה זאת המצווה של 'ואהבת', שרבי עקיבא אומר שזה כלל גדול
בתורה. הרב אשלג בא ואומר, יש בסך הכל מצווה אחת שהיא מצוות
השפעה לזולת. זה מסכם את הכל.

12. רעיונות משני חיים עמוד 97
החברות החילונית במערב מצאו אל חדש. אין זה אחד מן האלים
הרבים של העת העתיקה. גם אין זה האל האחד של המונותאיזם.
האל הזה אפילו איננו אחד משלוש חלופות הדת שחלמה עליהם
המאה התשע עשרה: הלאומיות, הגזענות והמרקסיזם. לא ולא ולא:
אלוהי זמננו הוא העצמי

רווח אישי - תוצאה ולא מטרה

13. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף טב עמוד א
תניא: לאהבה את ה' אלקיך לשמוע בקולו ולדבקה בו - שלא יאמר
אדם: אקרא שיקראוני חכם, אשנה שיקראוני רבי, אשנן שאהיה זקן
ואשב בישיבה, אלא למד מאהבה וסוף הכבוד לבא, שנאמר: קשרם
על אצבעותיך כתבם על לוח לבך, ואומר: דרכיה דרכי נועם, ואומר:
עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

14. שיר מעון דברים פרק יא (פס' א-כה) פסוק יג
הרב שמעון בן רבי אברהם שמואל בנימין סופר (שרייבר) נולד בשנת תר"י (1850)
בפרשבורג (ברטיסלבה, בירת סלובקיה) לאביו בעל 'כתב סופר', בנו של החתם סופר.
ויש לדקדק כיון שמבטיח לנו הקדוש ברוך הוא וסוף הכבוד לבוא, א"כ
יודעים אנחנו זה, א"כ עדיין אינו מאהבה אלא עושה בבחינה מאהבה
כדי שיהא סוף הכבוד לבוא, יותר טוב שלא היה לנו הבטחה זו ולא
נדע ממנה, רק פשוט עשו מאהבה. ואם נדחוק לומר שלא הקדוש
ברוך הוא אמר לנו דיבור זה סוף הכבוד לבוא, אלא חז"ל גילו לנו זה,
א"כ הרעו בהגלות זה לנו, שניתן לנו ע"ז פניה שלא לש"ש

בס"ד

ויקהל – הדרך לגלות את עצמנו

1. שמות (פרשת ויקהל) פרק לה פסוק א - ב
(א) ויקהל מִשֵּׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֵת: (ב) שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַה' כָּל הַעֲשֵׂה בּוֹ מְלָאכָה יוֹמָת:
רש"י
(ב) ששת ימים - הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן,
לומר שאינה דוחה את השבת:

2. תלמוד בבלי מסכת שבת דף מט עמוד ב
הדור יתבי וקמביעיא להו: הא דתנן אבות מלאכות ארבעים חסר אחת
כנגד מי? אמר להו רבי חנינא בר חמא: כנגד עבודות המשכן. ...
דתניא: אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן, הם זרעו
- ואתם לא תזרעו, הם קצרו - ואתם לא תקצרו, הם העלו את
הקרשים מקרקע לעגלה - ואתם לא תכניסו מרשות הרבים לרשות
היחיד. הם הורידו את הקרשים מעגלה לקרקע - ואתם לא תוציאו
מרשות היחיד לרשות הרבים, הם הוציאו מעגלה לעגלה - ואתם לא
תוציאו מרשות היחיד לרשות היחיד.

הייחודיות שבמלאכת המשכן

3. שמות (פרשת ויקהל) פרק לה
(י) וְכָל חָכֵם לֵב בְּכֶם יֵבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה': (כא) וַיֵּבֹאוּ
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂא לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת תְּרוֹמַת
ה' לְמִלְאכַת אֹהֶל מוֹעֵד וְלְכָל עֲבֹדָתוֹ וְלִבְגְדֵי הַקֹּדֶשׁ:
רמב"ן

(כא) ויבאו כל איש אשר נשאו לבו - על החכמים העושים במלאכה
יאמר כן, כי לא מצינו על המתנדבים נשאות לב, אבל יזכיר בהם
נדיבות, וטעם אשר נשאו לבו, לקרבה אל המלאכה, כי לא היה בהם
שלמד את המלאכות האלה ממלמד, או מי שאימן בהן ידיו כלל, אבל
מצא בטבעו שידע לעשות כן, ויגבה לבו בדרכי ה' לבא לפני משה
לאמר לו אני אעשה כל אשר אדני דובר

4. שמות (פרשת ויקהל) פרק לה פסוק כא - כב
(כא) וַיֵּבֹאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂא לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ
אֶת תְּרוֹמַת ה' לְמִלְאכַת אֹהֶל מוֹעֵד וְלְכָל עֲבֹדָתוֹ וְלִבְגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: (כב)
וַיֵּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים כָּל נְדִיב חָח הֵבִיאוּ חָח וְנָזָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז
כָּל כְּלִי זָהָב וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפֶת זָהָב לַה':
רש"י הירש

(ה) נדיב לבו. כבר הערנו (פי' לעיל כה, ב) על קירבת "נדב" אל
"נטף", שלפיה משמעות "נדב" היא נביעה ממקור פנימי. כדרך
ש"נדב" מציין פעולה הנובעת מפנימיות האדם ... "נדב" הוא האדם
החופשי ובלתי - התלוי, שמעשיו באים רק מכוח ציווי פנימיותו.
... ובהבלטה יתירה: "נדב לבו", לבו שלו. בכך מרחיק הכתוב כל דרך
של כפייה, ואף כל השפעה חיצונית העשויה לכוון את מעשה
המתנדב.

5. שמות (פרשת ויקהל) פרק לה פסוק כה - כו
(כה) וְכָל אִשָּׁה חֲכָמַת לֵב בְּיָדֶיהָ טָווּ וַיֵּבִיאוּ מִטָּוֶה אֶת הַתְּכָלֵת וְאֶת
הָאֲרָגְמָן אֶת תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת הַשֵּׁשׁ: (כו) וְכָל הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לְבָן
אֲתָנָה בְּחֻמָּה טָווּ אֶת הָעֵדִים:

6. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צט עמוד א
תנו רבנן: יריעות התחתונות של תכלת ושל ארגמן ושל תולעת שני
ושל שש, ועליונות של מעשה עזים, וגדולה חכמה שנאמרה בעליונות
יותר ממה שנאמרה בתחתונות. דאילו בתחתונות כתיב וכל אשה
חכמת לב בידיה טוו ואילו בעליונות כתיב וכל הנשים אשר נשא לבן
אתנה בחכמה טוו את העדים

7. שמות (פרשת ויקהל) פרק לה פסוק ל - לה
(ל) וַיֹּאמֶר מִשֵּׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא ה' בְּשֵׁם בְּצַלָּל בֶּן אוּרִי בֶן
חור למטה יהודה: (לא) וַיִּמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹקִים בְּחֻמָּה בְּתַבּוּנָה
וַיַּדְעַת וּבְכָל מְלָאכָה: ... (לד) וְלַהוֹרֵת נָתַן בְּלָבוֹ הוּא וְאֶהְיָאֵב בֶּן
אֲחִיסָמָר לְמִטָּה דן: ... (לה) מְלֵא אֶתְּם חֲכָמַת לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכַת

המקום ית'. משום שחוק טבעי הוא לכל בריה שכל הנמצא מחוץ למסגרת גופו עצמו הוא אצלו כמו דבר ריק ובלתי מציאותי לגמרי, וכל תנועה שאדם עושה לאהבת זולתו הוא עושה זאת בעזרת אור חוזר ואיזה גמול שסופו לחזור אליו ולשמשו לתועלתו עצמו, ולפיכך, אין מעשים כגון אלו יכולים להקרא בשם "אהבת זולתו" משום שנידון על שם סופו, ודומה לשכירות שאינה משתלמת אלא לבסוף ומכל מקום אין מעשה השכירות נחשב לאהבת זולתו. אולם לעשות איזו תנועה וטרחה משום אהבת זולתו לגמרי, דהיינו בלי ניצוצי אור חוזר ושום תקוה של איזה גמול שישוב אליו, זהו מצד הטבע לגמרי מן הנמנעות. ועל כיוצא בזה אמרו בתיקוני הזהר על אומות העולם, כל חסד דעבדין לגרמייהו הוא דעבדין. פירוש, כל מה שהמה מתחסדים עם חבריהם או בעבדות אליהם אין זה משום אהבת זולתם אלא משום אהבה עצמית, והוא משום שדבר זה הוא מחוץ לדרך הטבע כמבואר. וע"כ רק מקיימי התורה והמצוות מוכשרים לדבר זה, שבהרגילו את עצמו לקיים את התורה והמצוות לעשות נ"ר ליוצרו, אז לאט לאט נפרש ויוצא מחיק הבריאה הטבעית וקונה טבע שני, שהיא אהבת זולתו האמורה.

21. תלמוד בבלי מסכת שבת דף לג עמוד ב

דיתיב רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון, ויתיב יהודה בן גרים גבייהו. פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו: תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות. רבי יוסי שתק. נענה רבי שמעון בן יוחאי ואמר: כל מה שתקנו - לא תקנו אלא לצורך עצמן, תקנו שווקין - להושיב בהן זונות, מרחצאות - לעדן בהן עצמן, גשרים - ליטול מהן מכס

22. הרב דוד אגמון

בעצם צריך להבין שהתפיסה שלנו של האלוקות היא ברובה די ילדותית. התפיסה שיושב שם למעלה הקב"ה ועושה אתנו חשבונות. צריכים איכשהו להשתחרר מזה ולהבין שבבורא עצמו אין לנו תפיסה כי הוא כ"כ גדול, כי הוא אינסופי. במה יש לנו תפיסה? בפעולות שלו. שהפעולות שלו זה האור שלו והאור שלו זה אור אינסופי. לכן גם בעל הסולם שואל שם, אז מה איכפת לו לקב"ה אם אני שוחט את הכבשה שלי מפה או מפה, ולמה מדקדקים איתי בפרטים הקטנים האלה? התשובה היא שהמצוות לא ניתנו בשביל הקב"ה, האור לא צריך את המצוות שאני עושה פה. "אֲנִי הוֹיָה לֹא שְׁנִיתִי" (מלאכי ג', ו'). באור אין שינוי והוא תמיד מלא והוא תמיד טוב. אלא שהמצוות נועדו לזכך אותנו, לשנות אותנו. התפילה לא נועדה בשביל הקב"ה, הוא לא צריך את התפילה כדי לדעת מה אני צריך. אני עומד בתפילה כדי לזכך ולשנות את לבי, את הכלי שלי. כי אם יש לי כזה או אחר, בהתאם לכלי, כמות האור, השפע, המים, שתוכל למזוג אלי. זה מה שאומר רבי חנניה בן עקשיה, "רצה הקב"ה לזכות את ישראל" – לזכך אותם – "לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" (אבות ו' י"א). המטרה של כל העבודה היא לזכך אותנו. בעל הסולם מדגיש את העניין שהאדם צריך לעבור מקיום המצוות שלא לשמה, דהיינו, כשהוא עושה את זה עדיין במסגרת הטבעית שלו, בכלי הטבעי שאיתו הוא נולד בעולם, הכלי האגואיסטי שלו, מזה לעבור לקיום המצוות לשמה. כשיעבור את המדרגה הזאת, כשיתחיל לפעול, לחיות, לקיים מצוות לשמה, זאת תהיה בעצם הקפיצה הקוונטית הגדולה בהתפתחות שלו.

23. חכמה ומוסר חלק ב סימן קסא

זהו כוונת הכתוב "תחת אשר לא עבדת", פ"י אל תתמה למה באו עליך הצרות ח"ו, למה? - כי לא עבדת את ה' א' רק לבטןך, עבדת את עצמך, תאוותיך וכבודך. כאז"ל (יומא ט ע"ב) דבית שני מפני מה חרב מפני שנאת חיים. וזהו אהבתם את עצמם. ולכן שנאו לזולתם. כי האוהב את עצמו שונא חברו. וא"כ בל"ס כל עבודת האדם האוהב את עצמו הכל לטובתו מכיון, או כבוד או ריוח ממון או שארי מדות. וא"כ עבדת את עצמך, ע"כ לך אל עצמך ויערזך עבודת עצמך, ובקש עזר רק מעצמך ומבטןך. וסיים הפסוק באות ומופת כי לא עבדת השי"ת אלא עצמך, והראי' שלא חדשת והרגשת בנפשך שמחה עצומה מרוב כל, - יותר מרוב כל, כי הלא נחמדים הם מזהב ומפז רב. - ולמה לא הרגשת בעבודת השי"ת כמו החלש הנוטה למות ומתחדש בו רוח חזק, רוח חיים, הלא הרוח ישיב נפשו וישמח. ככה ה' לך להרגיש בעבודתך שתעבוד השי"ת.

15. שיר מעון דברים פרק יא (פס' א-כה) פסוק יג

ו"ל הנה ידוע כמה שפלות התורה - וכביכול נוגע בכבוד הקדוש ברוך הוא דבר זה - אם ת"ח ירא שמים בבזיון ועוני ובעירום ובחוסר כל, הלא עבד השי"ת מן הראוי שיהא לו עושר וכבוד ונכסים ורב כל וכל גדלות לעיני כל ישראל והעמים, ובה יתעלה ויתנשא ויתרומם שמו של ממ"ה הקדוש ברוך הוא. אבל באמת יש לחוש אם יהא לו כל זאת אז יקוים בו מה שכתוב (לעיל ח' י"ב) פן תאכל ושבעת ובתים טובים וגו' וכל אשר לך ירבה ורם לבבך ושכחת את ה', וככתוב (להלן ל"ב ט"ו) וישמן ישרון ויבעט, ויניח ע"י עשרו הגדול וכבודו עסק התורה והמצוות .... ואיתא בתנא דבי אליהו (זוטא פ"ה) שמפני זה בני תורה עניים כדי שיעסקו בתורה, דאילו היו עשירים היו מתרשלים מלעסוק בהם, ובאמת מי שהקב"ה יודע בו שלא יעזוב ע"ז עסק התורה והמצוות מברכו בכל טוב, כמו שמצינו תורה וגדולה במקום אחד. אבל כ"ז בעת בחרותו כי לעת זקנתו אין לו חשק עוד לתאוות וכבוד עוה"ז רק ההכרח לצורכו, ואז לא יזיק לו כל אלה, ואם אז יתברך בעושר וברב כל, יהא לשם ולתפארת לתורה הקדושה לעבד ה', ולא יזיק לעבודת השי"ת בתורה ובמצוות. וזה שאמר עשה מאהבה, שלא תלמוד בשביל כבוד שאקרא רבי או אהיה עשיר או אהא לראש, רק וסוף הכבוד לבוא בסוף ימך תשתוקק שיבוא הכבוד והעושר. זה יוכל להיות פירושו של קרא שתלמוד על מנת שתהא בסוף ימך מכובד ויקוים בך כבוד התורה, ואעפ"כ לא יזיק לך רק אדרבה תוסיף אומץ ביראת שמים לטוב.

לעשות לשם שמים

16. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף טב עמוד א

רבי אליעזר בר ר' צדוק אומר: עשה דברים לשם פעלים (לשם שמים), ודבר בהם לשמם (שתהא כל כוונתך לשמים), אל תעשם עטרה להתגדל בהם, ואל תעשם קורדום להיות עוטר בו, וקל וחומר: ומה בלשצר שלא נשתמש אלא בכלי קדש שנעשו כלי חול - נעקר מן העולם, המשתמש בכתרה של תורה - על אחת כמה וכמה. אמר רבא: שרי ליה לאיניש לאודועי נפשיה באתרא דלא ידעי ליה, דכתיב: ועבדך ירא את ה' מנעוריו.

17. רא"ש (פירוש לש"ס) מסכת נדרים דף טב עמוד א

באתרא דלא ידעי ליה. כדי שלא יזלזלו בכבוד תורתו ויענשו:

18. ספר מסילת ישרים פרק טז

ומי שהוא עובד ה' באמת, לא יסתפק בזה במעט ולא יתרצה לקחת כסף מעורב בסיגים ובדילים, דהיינו, עבודה מעורבת בפניות לא טובות, אלא הזך והטהור כראוי, ואז יקרא עושה מצוה כמאמרה, שעליו אמרו ז"ל (שבת סג): כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות, וכן אמרו ז"ל (נדרים סב): עשה דברים לשם פעלים ודבר בהם לשמן. והוא מה שבחרים אותם שהם עובדי ה' בלב שלם. כי מי שלא נתדבק עמו יתברך באהבה אמיתית, צירוף העבודה הזאת תהיה לו לטורח ולמשא גדול, כי יאמר, מי יוכל לעמוד בזה, ואנחנו בני חומר ילודי אשה אי - אפשר להגיע אל הזיקוק והצירוף הזה. אמנם אוהבי ה' וחפצי עבודתו, הנה שמח לבם להראות אמונת אהבתם לפניו יתברך ולהתעצם בצירופם וטהרתם, הוא מה שסיים דוד עצמו באמרו, ועבדך אהבה.

19. משנה מסכת מכות פרק ג משנה טז

רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר (ישעיה מ"ב) ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

20. מאמר מתן תורה הרב אשל"ג

ואם אמנם נמצאים ב' חלקים בתורה: א', מצוות הנהוגות בין אדם למקום ית', ב', מצוות הנהוגות בין אדם לחבירו. הנה שניהם לדבר אחד מתכוננים דהיינו כדי להביא הנברא לידי המ טרה הסופית של הדביקות בו ית' כמבואר. פולא עוד, אלא אפילו הצד המעשי שבשניהם הוא ג"כ בחינה אחת ממש, כי בשעה שעושה מעשהו "לשמה" ולא לשום תערוכות של אהבה עצמית דהיינו בלי שום הפקת תועלת של משהו בעדו עצמו, אז לא ירגיש האדם שום הפרש במעשהו, בין אם הוא עובד לאהבת חברו בין אם הוא עובד לאהבת

24. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף טב עמוד א
שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורא: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: וחי אחיך עמך - חייך קודמים לחיי חבריך.

25. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צב עמוד א
דאמר מר: אין השכינה שורה אלא על חכם גבור ועשיר ובעל קומה

26. פסיקתא זוטרתא (לקח טוב) ויקרא דף לד עמוד א
לכך נקרא שמו זכר שחייב לזכור את בוראו ואת מצותיו ולידע כי לכך נוצר ולכך נולד ולכך קיים. לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם לעשות נחת רוח לקוני.

27. רעיונות משני חיים עמוד 99
הדרך האחרת, המופיע בפרשתנו עוד לפני בניית המשכן, היא השבת. שבת היא נוגדן לסלפיטיס. ביום הזה אנחנו מניחים בצד את כל מפעלותינו האישיים, את העבודה ואת הפרנסה, את ההוצאות ואת מרוץ החיים, ומתענגים יחדיו על הדברים שעניינם אינו ה"אני" אלא "אנחנו": משפחה, קהילה, בית כנסת, תפילה ולימוד משותפים וסעודות וזמירות בצוותא

סיכום קצר:

מלאכת המשכן ותרומת המשכן התבססו על התעוררות פנימית של אנשים שהרגישו "שיש להם את זה", אלא שהמיוחד בהתעוררות זו שהיא היתה לשם שמים.

אנו חיים בדור שמדבר הרבה על הגשמה עצמית. הגשמה עצמית שבאה מתוך מחשבה על עצמנו, מתוך רצון שנרגיש טוב עם עצמנו יש בה מעין עבודה זרה. האפשרות היחידה של האדם לצמוח ולהתפתח בצורה נכונה ולהרגיש שמחה גדולה באה אך ורק אם בבסיס השאיפה קיים הרצון לעשות לשם שמים.

חז"ל כבר אמרו "לעולם ילמד אדם תורה שלא לשמה שמתוך שלא לשמה יבוא לשמה". העשייה לטובת עצמנו היא טבעית אך חובתנו לשאוף להתעלות מעל הטבעיות. קשה מאד להגיע למעלה שכל העשייה לשם שמים, אך עצם הרצון להיות שם, נותן את אותותיו בחיים ועוזר מאד להשתחרר מהתלות בעשייה ולמען רווחים פרטיים.

שבת שלום!!!

